

"EDINOST"
izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torčkih, četrtekih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. urij zvečer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. — 30, izven Avstrije f. 1.40 za tri meseca . . . . 2.80 . . . . 4.20 za pol leta . . . . 5.50 . . . . 8.20 za vse leto . . . . 10. . . . 16.
Na narodne brzi priblizne narodnine se rejmijo ozir.

Posemico številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 20 nr., v Gorici po 20 nr. Sobotno večerno izdanje v Trstu 20 nr., v Gorici 20 nr.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Tržaški Slovenci.

Položaj tržaških Slovencev je čim dalje resnejši, kajti predani s na milost in nemilost vladajoči laški večini, koja nas satira in zapostavlja. Jenik naš, depriv bi moral po ustanovnih zakonih učivati enake pravice z nemškim in laškim, nima pri tržaških občinskih uradih nobene pravice ter se mu načeloma sanikuje celo pravica do obstoja. Slovenci, katerih je v Trstu okoli 80.000 duš — toraj več nego v katerem drugom mestu v Avstriji —, se niti ne pripovedajo na tako tor se nazivajo se splošnim imenom „slavi“ t. j. Slovani. V mestni gimnaziji in realku ter v druge ljudske šole, vzdrževane po tržaški občini, zahajajo nekateri „Ilirci“, a noben Slovenc, depriv bres dvojbo obiskuje mestno srednjo in ljudske šole večjih četrtina Slovencev!

Ne samo, da nam nodejo pripovzeti po ustavi zajamčenih pravic, — še pripovzeti nas nodejo, da smo tu od prastarih časov; nasteli so nas okoli 30.000, a pravijo, da smo tujci, padči dolci s gorovja; tujci pa jim niso italijanski podaniki; — karib 20.000 laških privandrovev, koji so prišli tu sem, da jemljejo kruh izpred ust našim delavcem in obrtnikom, so pa naši gospodji „il colto pubblico“ in gorje onemu, kateri bi se drsnil črniti besedico proti njim.

Proti Slovencem je pa vse dovoljeno. Laško časopisje sme norco izbijati z nami, grediti naš rod, naš jenik, naše običaje.

Društvo „Legă“ smo v naši sredini ustavnjavljati laško šole, podpirati po nas vzdrževane učitelje, da nas potujajojo; celo javno po ulicah nas smejo zaznamovati z izvajajočimi posnimi, čuvanje svoje somišljenike proti nam. Tega občega hujskanja se udeležujejo tudi taki listi in možje, kjer se radi nazivajo „konservative“. Poglejmo samo struene članke in dopise v „Mattiui“ in koj se propričamo, da je tako.

Dočim nas na jedni strani pridno potiskejo v kot ter odrekajo nam vsakorino pravico, napovedali so nam na drugem mestu vojno v narodnem in gmotnem pogledu. Ne samo da se naša deca potujajojo po šolah, koje vadržujemo tudi mi z lastnim teško prislušenim denarjem, preto celo nam odetom, da nas kaznujejo, ako se ne ukonimo njih politalijanske volji. Kjer in kendar morejo, uporabijo vse svoj upliv, da škodujejo nam, priborivši kako, depriv majhno korist — ad majorem Italiam gloriam. Glej n. pr. one reči našega rodu, ktere je očoda primorska, da si poščemo zaslukha pri mestni gospodi.

PODLISTEK.

(11)

Kri ni voda.

Veseloigra v jednem dejanju.

(Konec).

Gabrovič (potegne sabljo). Strani! Kdo se predrsne žaliti čast junaka? Gospod — posvijjam Vas na dvoboje pri tej priči! (kakor da je še le sedaj zagledal Rogina in Plaveža, osupno navidezao). A-a! Ali sanjam? Je-li resnica? Vidva tu?

Plavež in Rogin (navidezno). Gabrovič! Ti tukaj? Moj prijatelj!

Gabrovič (jima podaja roko). Bog vaju sprimi! Oprostite mi, da me usnjata v situaciji —

Prelaznik (za-se). Ti se poznajo.

Gabrovič. — v situaciji, katero Vama moram razložiti, da jo umejeta. Razodeti Vama imam, da sem sem se prav v tem trenutku zaročil z gospicom Antoaneto Prelaznikovo.

Prelaznik (v strani). Ti — lažeš!

Tonica (ki je doslej stala kakor okamenela zadej, stopi pogumno pred občetom). Da, moj oče, tako je. Jaz in Emil se ljubiva, midva se hočeva poročiti.

Od uradnika do najnižjega delavca na mestnem tlaku morajo storiti slovensko obljubo, da bodo delovali v prospeli italijanizma. Glej siromašne kapovile po tržaki okolici, kako morajo polažečevati svoje znance in sosedje, depriv sami niti laški ne znajo; poglej one znane učitelje v spodnji okolici, kako se vedo dobriskati gospodji, ker se jo — boje. Koliko jih je, ki so za boro službico prodali svoje misijenje in rod svoj! Poglej vse ceatarse, gosdne čuvanje i. dr., kako morajo tekati po okolici ob času volitev, agitirajoč za svoje gospodarje in proti svojemu rodu.

Ako pomislimo na vse to, jasno nam je takoj, kako težaven je boj, kujega bijejo tržaški Slovenci za svoj obstanek.

Zajedno moramo pa pomisliti, da je okolica sedaj kolikor toliko odvisna od mesta; ubogi okolčani so primorani iskati si zaslukha, kajti razcepljeno posestvo jim ne daje zadostnega pridelka, da bi sami izhajali. Vselej tega morali so se okolčani pričuti raznim rokodelstvom. Posebno došli se jih bavi v spodnji okolici s kamenoseštvom ter jih mnogo služi svoj kruh z delom na mestnem tlaku; mnogo zidarjev i. dr. je nastavljenih pri drugih podjetjih. Nič duda toraj, da se tu vpliva na nje ter se jim skuša vzepiti sovraštvo do slovenstva. Čestokrat jim zaprete, da jim odpovede delo, ali jim je o lo reš odpovede, ako se drznejo pokazati svoj narodni čut.

O uradnikih v področju magistrata niti ne govorimo. Zavedenega Slovence na uradniškem mestu v naši občinski hiši si niti ne moremo misiliti. In res so viči in nižji uradniki, ali tujci — Italijani, ali pa izbrani izmed tržaških Lahov.

Pač žalosten položaj imajo Slovenci pod sodaj vladajočo večino, katera za se pažahtova vse zajamčeno jej pravico, zajedno pa krati iste pravice nam. To smo prava trpeča „Raja“ — a našo trpljenje ne škoduje samo nam, ampak tudi državni misli. Kajti to je gotovo: da v isti meri, kakor se kriči število Slovencev, peta tudi avstrijski dinastički čut.

Političke vesti.

V deželnem zboru kranjskem je poročal posl. Murnik o prošnjah občin Škofjeloka, Žiri, Poljane, Trata, Zavorje in Senožeče za zgradbo železnice Škofjelok-Dištaš. Posl. dr. Tavčar je naglašal pritoj priliki, da bi bilo v veliko korist dežele kranjske, ako se uniči tarifai monopol južne železnice. De-

Prelaznik (jo potegne strani). Jaz pa pravim, da iz te moke ne bode kruha. Ampak, da se mi poročiš s tem, ki sem ti ga pripeljal k tebi, ali pa se mi pobereš od hiše, sakra-miš! In Vi gospod vojak, Vam velum ujedno, kakor se gospodom Vašega stanu tiče, da mi kar hitro zapustite sobo in se mi ne prikažeš ved pod mojo streho, sicer Vas točim na „general-komando“, sakra-miš!

Gabrovič. Joj, gospod Prelaznik! Kar ste pred jedno uro vabil v svojo hišo, gonite sedaj v ardu iz nje? Pred jedno uro še zvali ste mo „milim svojim zetom“ in sedaj mi kažeš duri? Je-li to mogoče?

Prelaznik. Jaz Vas vabil — svojega zeta? Ste li blažni?

Tonica (za-se). Bog! Česa sluti moje sroči? (strmi sedaj v Rogina sedaj v Gabroviča).

Rogin. Zares, tako bode, gospod Prelaznik. Da konečno posije solnce resnice v to zmeščljavo, razodeti mi je neko stvar — vidva pač dovolita?

Gabrovič in Plavež. Dovoliva!

Rogin. Stvar, ki se tiče Vaše gospice, gospod Prelaznik, in tega gospoda, katerega

žela kranjska bi imela le tedaj korist, če bi se gradila železnica des Kranj do Razdrtega. Nemški poslanci Schwegel, Luckmann in Schaffer so se izjavili več ali manj odkrito proti tej progi, češ, da železnica Divača-Loka ni potrebna, ker se itak misli na podprtjanje južne železnice in bi potem ne bilo umestno zgraditi tej konkurenčno železnico. Ti le poslanci so potezajo za železnico des Bohinj, o kateri trdi dr. Tavčar, da bi bila le obrtni družbi kranjski na korist. — Posl. Klun podpira predlog dr. Tavčarja, naj se gori omenjene pročnje predloži trgovinskemu ministerstvu. Predlog dr. Tavčarja se je vprejel.

Deželni zbor dalmatinski je v svoji seji dne 15. t. w. končal razpravo o proračunu. Posl. Bulat se je v svojem govoru potegeval za združenje Dalmacije s Hrvatsko, odgovarjal mu je posl. Salvi, hvaljajoč pokojnega Bajamontija. Včeraj (16.) je pričela rasprava o adresi na krono za spojenje Dalmacije s Hrvatsko in o protiadresi italijanske manjšine.

Deželni zbor galilejki je dne 15. t. w. izročil upravnemu odšaku posl. Kohanovskega nujni predlog, katerega so podpisali vse poslanci, da naj dež. odbor v kratkem predloži uverstno predlogo v dostenjno in patriotsko proslavljenje 50letnico vladanja Nj. Vel. cesarja. —

Deželni zbor moravski vprejel je v svoji seji dne 15. t. m. zakonski načrt glede povračanja plače učiteljem na ljudskih in meščanskih šolah. Ces. namestnik je v svojem zaključnem govoru poverjal posebno, da sta vladala mir in red celo v najvažnejših razpravah v tem zasedanju, kar so mora vsekakor visoko oceniti že z obzirom na splošno pravstveno vrednost glede na današnjo dobo. Potem se je zaključilo zasedanje s trikratnim „Živiu“ na cesarja.

Tehnički visokošolci. Dne 15. t. m. zborovali so v Gradcu slušatelji tamošnjega politehnika. Zbor je vprejel peticijo na načnino ministerstvo, s katero se zahvaljuje na nepristranski preiskavi v zadevi dogodkov v preteklem letu. Dijaki obečajo v tej peticiji, da bodo vadrževali red in da bodo splohvali profesorje kakor je treba. Zajedno prosijo, da se jim popolnoma vračuni obiskovanje šole v prvem semestru in da se zoper odpre visoka tehnička šola.

Brezposejni delavci na Dunaju namernjali so dne 15. t. m. prirediti veliko demonstracijo na vojaškem vežbalisce „Schmelz.“ To demonstracijo pa je zaprečil mrzli sever, ki je

ravnokar podite iz hiše. Ta gospod namreč, ni leutenant Gabrovič — —

Tonica. Ne?

Rogin. Ne, častita gospica, marveč moj prijatelj, veleposestnik Grm iz Zagreba!

Prelaznik. A-a!

Tonica (si zakrije lice). Moj Bog!

Rogin. Isti, kajega ste pred jedno uro blagovolili osramotiti s tem, da ste odšli in ga pustili čakati brezuspešno — način, ki ne odlikuje kaj vrlo pravo izomikanje mestno gospicu —

Plavež. Da, istina je.

Rogin. In to jedino zato, ker je moj prijatelj — kmet, čeravno vrl, pošten in izomikan kmet, kakoršnega bi se ne sramoval nobena razumna mestna gospodčina. Ne čudite se toraj, ako so je nekoliko osvetil in Vas se žalo, ki si jo je pač izvolil in pri kateri sem mu pomagal jaz — primerno kaznoval. — Čast je tudi meni predstaviti se Vam: Emil Rogin, leutenant tukaj garnizirajočega polka lovecev, prijatelj in gimnazijalni sošolec Ivana Grma, Vašega pseudoženina. — Da ste mi zdravi?

Plavež. Tako je, in zapomnite si gospica,

Oglesi se rađuno po tarifu v petitu; za naslove z dobelimi črkami se plačuje prostor, kakor obseg ravnih vrste. Poslana osmrtnica in javnorazviale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbah.

Vsi dopisi naj se pošljajo uročništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi so ne vradači.

Naročino, reklamacije in oglase sprojoma upravnosti ulica Caserma 13. Odpre reklamacije so proste poštne.

„Edinost je moč!“

pihal tega dne čes dunajsko mesto. Prišlo je kakih 500 delavcev, kateri so odgovorili ponisu stražarjev, da naj se razidejo, s klici: „Kruha hočemo! Lačni smo!“ Zbrane delavce razgnali so, a kakih 300 oseb korakalo je vendar proti magistratni paladi. Med potjo so stražarji prijeli jednega delavca zaradi demonstrativnih vsklicev. Pred magistratom so stražarji razgnali delavce in s tem zapreti demonstracijo pred ces. namestništvom.

Srbija. Iz te nesrečne kraljevine prihajajo zares čudne vesti. Razni zasebniki trdijo, da nastane v kratkem huda kriza v kraljestvu. Ko se pojavi ta preobrat, ki visi takoreč že v oblakih, potem da prevzame vladno krmilo v roke Milan, ne le da roči svojega sina, kralja Aleksandra, ampak z njim tudi dinastijo Obrenovićev. Kraljica Natalija da se posmerti z Milanom le pod tem pogojem, da jo prizna Milan pravo do sorgentstva, aki pride zoper regentstvo na celo državi. — Soveda, sa točnost teh vestij ne moremo prevzeti odgovornosti.

Proti anarchistom Iz Bruselja javlja, da povabi Belgija vselej pročnje Francije vse evropske silo na posvetovanje zaradi skupnega postopanja proti anarchistom. V ta namen skliče se v kratkem shod mednarodnih poslancev v Bruselj.

Za papežovo 50letnico. Dne 15. t. m. popoludne izročili so v Rimu na slovesen način papeževemu generalnemu vikaru cerkev sv. Joahima. Ta cerkev je bila kupljena s pripomočjo vernikov vsega sveta in se izroča papežu kot posebno darilo za 50letnico njegovega škofovstva.

Italija. Ministerstvo svet je v svoji seji dne 15. t. m. raspravljaj baje zoper s splošnem finančnem programu. Poslanski komori pa predložijo menda samo najnujnejše točke, v tem ko ostalo točke pridržijo za poznejšo dobo. — Najnovejša poročila trdijo zoper, da se izjemno stanje prekliče takoj, ko bodo vojna izjemna sodišča končala svoje razprave. Prekliče se pa tudi, da bodo sedaj že pomilovan kateri obsojeni. — V Massi je vojno sodiščo dne 15. t. m. nadaljevalo svoje razprave. Jeden obtožence dobil je 10 let zapora, ostali pa manjše kazni.

Različne vesti.

Deželni zbor tržaški je v svoji VII. seji dne 15. t. m. vprejel z neznanimi spremembami načrt lovakega zakona tudi v tretjem čitanju. Dr. Piccolijev predlog, da se

da veli značaj pravemu možu, maščevati se za prizadeto mu razdaljenje — kajti „kri ni voda“! Naš poklon!

Tonica. Moj Bog, to me podere! (plane v sobo, iz katere je mej poslednjim že tihomu pričela Sodulja).

Grm. Da ste mi zdravi, gospod Prelaznik in blagovolite mi v toku osmih dni izročiti dolžnih 3000 gld. sicer — že veste! Bog Vas obvaruj! (Vsi trije odidejo).

Prelaznik (nekaj časa ves trd, plane za njimi). Sakra-miš! Meni se je nekaj takoga dozdevalo, vendar — pogum velja, še je ženinov dovolj na svetu in kaj pravim: sedaj že več, sakra

vpelje pristojbina na dedičine v prid osnovnih bol, bil je v sprejet broz razprave, drugi Picoličev predlog za pristojbine na dedičine v prid tržaških bolnic pride še le prihodnjih v razpravo. — Obširnejše poročilo o tej seji objavimo v večernem izdanju.

Račkega pogreb je bil velesijen. Na grobu sta govorili tudi veleč gosp. Koblar v imenu „Slovenske Matice“ in gosp. dr. Kušar v imenu slovenskega Sokolstva.

Pogreba se je udeležila ogromna množica: šolska mladina, vsečeliška mladež, hrvatska in srbska, korporativno, društva in vse, kar je odličnega. Tudi oficijelni krogi so skazali pokojniku zadnjo in zasluženo čast. Med govorom prof. Markovića pred akademijo je občinstvo jokalo na glas.

O pok. Franu Račkemu donačajo vse zagrebški listi krasne, do srca segajoče nekrologe. Vsi listi proslavljajo veliko učenost pokojnika, njega blago srce in njegovo veliko, nikakih mej poznačoče rodoljubje. „Agramer Tagblatt“ naglaša slasti to, da se je velika duša Račkega oklepala z isto ljubeznijo Srbov in Hrvatov. In ako je kdaj posegel v bratomorni boj mej Srbi in Hrvati, grajal je le odurne pojave moj Srbi, kakor je bil tudi strog sodnik pogreškom Hrvatov. — Tudi kot „panslavista“ — in kateri slovenski rodoljub ni dan-danes „panslavist“? — so ga hoteli razupiti. Kako prazno je bilo to sumničenje, dokazuje najbolje okolnost, da je kar na kratko odbil ponujani mu patronat katoličke cerkve v Rusiji, s katerim dostenjanstvom so spojeni uprav kneževski dohodki. Da je bil Rački res panslavist in nelojalen podanik svojega cesarja, pograbil bi bil kar z obema rokama po tej krašni priliki — za širjenje veleizdajskih načrtov. Ali Rački ni storil tega, kajti njegov „panslavizem“ ni bil te vrsti: on je bil takov „panslavist“, kakor so vse avstrijski Slovani, nepremično zvezni avstrijski državi. — Rekli smo, da vse zagrebški listi proslavljajo blagoslovjeni spomin Račkega, a pridodati nam je, da imamo ob tej žalostno-slovesni priliki žalostno odurno isjemo: vladna ali poluvladna „Agramer Ztg.“ ne more brzati svoje strasti niti kraj odprtega groba, ampak moče kamenje na krsto tega slavnega moža, obsojajoč njega političko in znanstveno delovanje.

Se-H dogajača čudeži? Stvar je tako-le: Poljski „Czas“ je priobabil te dni tendencijozn dopis, da dični boritelj za prava koroških Slovencev, veleč. g. Gregor Einspieler, dobiva denarne podpore od slovenskega dobrodelnega društva v Petogradu v ta namen, da dela propagando za rusko-pravoslavno cerkev. Ta vest ni le tendencijozna in napisana s hudobnim ovaduškim namenom, ampak tudi tako bedasta, da se jej mora smejati — pameten človek. Ali mi se ne čudimo tej poljski nezramnosti in bedastoči, ker poznamo naše ljube Poljake — ali pravi čudež se nam vidi, da je tudi našemu „Slovencu“ jelo svitati v glavi ter da jo — in to cenimo posebno — pošteno zavrnili poljskega denuncijanta z nastopnimi rezkimi besedami:

„Reči pa moramo, da se mi čudimo cizmu, s katerim dopisnik „Czas-a“ odkriva tendenco svojega dopisa, kajti zadnji gori na vedeni stavki poljskega glasila, kakor točnost, s katero so to stvar pobrali dunajski listi in za njimi drugi, zlasti koroški, nam vriva misel, da je vsa zadeva posebno uranžirana, da bi se tako kompromitiral naš veleč. g. voditelj Gr. Einspieler in vse slovenske stranke, da, vse Slovenci, pri dunajskih višjih krogih!“

Ali niste vedeli do sedaj tega, da Poljaki vsikdar pišejo in postopajo tendencijozno, da le dajo duška svoji jezi do sosedne Rusije, katera je pa nikakor ne izvira iz ljubnosti do katoličke cerkve, ampak iz nejevolje, ker je ruska država na potu visokoletecim in neizvedljivim načrtom poljskih sanjatev. Hinc illae lacrumae — in zato moramo le pritrdiri „Slov. Svetu“, ki pravi, da bi Poljaki štigli Rusijo tudi tedaj, ako bi bila katolička.

In kako daleč sega poljski cinizem, priča najbolje okolnost, da ne prizana niti pravku katoličkih Slovencev. — „Slovencu“ pa bodi to v svari, kako previdno treba citati poljske liste. Pikre besede „Slovenčeve“ proti poljskemu cinizmu so nas presenetile — pravi čudež se nam zde — ali pozdravljamo jih odkritosrčnim vesoljem, ker so morda

znamenje vzbujajočega se sposanja, da ni vse zlato — kar pitejo Poljaki.

Irredenta. Poslednjo številko irredentističkega lista „L'Eco dell'Alpi Giulia“ poslal je Goriški osek društva „Circolo Garibaldi“ celo uredalniku „Rinnovamento“. Kakor posnetamo iz 90. številke „Rinnovamento“, tiskana je tudi ta številka „L'Eco dell'Alpi Giulia“ v Trstu, knjižni načelni imenik datum „Trieste, Genesio 1894.“ List je imel celo s prilogom, kar je vsakokor dokaz o dobrusinadnem stanju. Imenovanii listec bavi — posnetamo vedno po „Rinnovamento“ — z „Rin.“ samim, potem pa pripoveduje o raznih pismih v spomin „moščenika“ Oberdenke, moj katerem je tudi pismo trž. Šida Salvatorja Barzilaja na „Circolo Garibaldi“, v kojem ta poslednji izraža iskreno sožutje v svojem imenu kakor tudi v imenu svojih tovaršev v poslanski komori v Rimu! Nadalje omenja „L'Eco dell'Alpi Giulia“, da je bilo ob odprtju trž. dež. zborna prisotna imenit 54 poslancev samo 33 le znotek tega, da jim ni bilo treba klicati „Eviva“ Nj. Vel. cesarju!! Vse to posnetamo, kakor rečeno, po „Rinnovamento.“ Jako značilna pa je opaska istega „L'Eco itd.“, v kateri pravi: „Vidimo, da poslanec Spinčiću nedostaje še mnogo naših proklamacij, znotek cesar mu odpoljimo popolno zbirko. Saj iste niso napravljene morda le za naše prijatelje!“ — „Il Rinnovamento“ zaključuje svoje poročilo: „Sedaj naj pa posmislimo, da so v parlamentu vendar neki gospodje dvomili o resničnosti Spinčičevih odkritij in da je grof Fran Coronini celo trdi, da irredente niti ni!“ — Dejstva govorijo dovolj jasno. Irredentisti sami dajejo prav poslancu Spinčiću.

Povsod društvo „Hajdrh“ na Proseku priredi dne 1. aprila t. l. veselico s igro, tamburanjem in plesom. Natančni vspored prijiamo kasneje.

S Tatru se nam piše: Smrtna kosa, koja ne miruje niti tronotek, pokosila je zopet dne 26. pr. m. na šolskem polju delavnega moža, g. Ivana Slugo, učitelja na Tatru, občine Matarske. Pogreb je bil v nedeljo 28. pr. m. ob 3. uri popoldne. Pokojnik bil je miroljuben, delaven v svojem poklicu, priljubljen pri vsej mladini kakor tudi pri odraslenih. To je pokazal veličast i pogreb, kakoršenega na Tatru gotovo še niso videli. To budi v tolažbo udovi in sedmerim hčerkam! K pogrebu so prišli tudi gg. nadučitelj iz Podgrada, učitelj iz Mun in učitelj iz Slivija. Pogreb je vodil pred. gospod A. Počkar, kapelan na Pregarjih. Pri odprttem grobu govoril je g. nadučitelj iz Podgrada galnjiv govor. Ko se je govornik poslovil od drugega pokojnika, zajokalo je na vse glas vse navzoči ljudstvo brez inzeme. Kaj pa še udova in sedmero zapuščenih sirot, koje so sedaj tako rekoč na cesti, ker pokojnik je še le pred letom dne dosta izpit učiteljske sposobnosti. Čeravno je služil kot pomočnik učitelj 30 let, vendar ni upanja, da bi udova dobila pokojnine. — Tu je sedaj velika beda, in sklenilo se je nabirati prostovoljne darove pri gg. tovariših, tovariščah, šolskih prijateljih in znanicih pokojnika. Kdor bi hotel kaj darovati, naj poslije pred. g. A. Počkarju, kapelanu na Pregarjih, p. Podgrad, Istra.

Ne vem, iz kakih vzrokov se niso udeležili pogreba tudi drugi bližnji gg. kolegi pokojnika, kakor iz Materije, Herpelj in Hrušice, koji imajo polovico bliže nego gg. iz Podgrada in pa Mun. Čudno je tudi, da okr. šol. svet ni posiljal zastopnika k pogrebu. Županstvo Materijko bilo je tudi obveščeno o smrti pokojnika, a ne vemo zakaj ni obvestilo o tem svojega domačega učitelja in drugih učiteljev tega županstva.

Policjsko. Postopač Karla M. iz Trsta zaprljil so, ker se je vtihotaplil na parnik „Arpad“, zasidran v novem pristanišču, kjer je ukradel razne predmete, vredne 18 gld. Karl M. zares občasno kako dobro, kajti star je še le 14 let. Namesto da hodi marljivo v šolo, pozna ga policija kot postopača in tatu!

Nezgoda. 19letni pekarski pomočnik Martin Tence, stanujec v ulici S. Maurizio št. 3, polil si je med delom po naključju desno roko z razbeljenim maslom. Odvedli so ga na zdravniško postajo, kjer ga je obvezal zdravnik Fonda.

Ogenj. Po noči na 16. t. m. nastal je ogenj na stanovanju Karla Jenula v II. nadstropju hiše št. 130 na Škorklji. Pogorelo je vse pohištvo in pokvarjen je tudi strop. Ga-

sloči so se trudili jedno uro, dokler so jim je posredilo udušiti ogenj. Na lice mesta je prišel tudi vodja polic. komisarijata v ulici Seussa, višji komesar g. F. Bacher. — Ogenj je nastal vted tega, ker je nekdo neprevidno ravnal z lujo, v tem ko je brekel počesnemu Škoda ni še določen.

Nešreča na morju. Dne 15. t. m. odpulili so ribiči Humbert, Anton in Jakob Lanza po ribarjenju ob italijanski obali blizu Chiosse na svoji ladiji proti Trstu. Ko je bila ladija pod gradom Miramarom, vodili so jo meden voter, vted česar so omenjeni trije bratje takoj pričeli vezati jadra. Med tem opravilom padel je Humbert Lanza v morje, a ker isti ni znal plavati, skočil je jeden ostalih bratov za njim. Res se mu je posredilo pograbiti z valovi borečega se brata in ţinjam plavati proti ladiji. Toda gnal je veter ladijo dalje in dalje in ko se je vendar na ladiji ostavšemu tretjemu bratu posredilo približati se bratom, bil je rešilec že popolnoma obnemogel, ponesrečeni Humbert pa je šel na dno liki kamen. Brata sta iskala dolgo cassa truplo nesrečne, toda vse iskanje ostalo je brezuspečno. Pridrža v Trst, prijavila sta nešrečo pomorski oblasti.

Konj ubijalec. Dne 15. t. m. držal je 13 letni kovački vajence Dominik Tamburlini, stanujec v ulici del Bosco št. 20 konja, v tem ko je pomočnik konja keval. Konj se je splašil in udaril ubogega dečka z vso silo s kopitom v obraz. Vajenec se je takoj ves okrvavljen zgrudil brez zavesti na tla. Prihiteli zdravnik iz zdravniške postaje obvezal je ponesrečenega in ga urno odpravil v bolnico. Konjko kopito razmesarilo je dečku desno lice, ranilo ga močno na temenu, izbilo mu dva zoba in pretreslo mu močlane. Malo je nade, da osravi ponesrečeni vajenec.

Ruski car pride v Opatijo? Iz Opatije poročajo Budimpeštanskiemu „Pesti Naplo“, da so dunajski diplomati v Opatiji najeli tri letovišča in sicer, kakor se govorí, za rodbino ruskega cara. Mislimo, da ima pustolovni dopisnik „Pesti Naplo“ res dovolj časa na raspolago, da pošilja take vesti v svet. Mer nima ruski car v Krimu svojih letovišč, ki so še pod milejškim podnebjem, kakor je „avstrijska Nizza“?

Dunajski anarchisti. Dne 15. t. m. občudilo je drž. sodišče na Dunaju anarchisti Wiesca na 7 mesečno ječo. Wiese je bil zatočen ščuvanja, ker je priporočal o raznih javnih shodih atentate z dinamitem. Isto sodišče občudilo je anarchisti Pavloviča na 8 mesecev ječo, ker je ščuval socialistične našvratstvo proti drugim slojevem.

Krona cesarice Evgenije. Soprga znanega ameriškega milijonarja Vanderbilta kupila je pri nekem slatariju v New-Yorku tisto glasovito krono, kojo je naročila francoska cesarica Evgenija malo pred vojno v letu 1870. Krona meri v obsegu 20 centimetrov in je sestavljena iz vijoličastih listov. V srediju je šopek vijolice, katerega nadkriljuje 15-karatni brillant.

Koledar. Danes (17.): † Kvatre. Silvin šk. — Jutri (18.): 2 postna (kvat.) nedelja. Simeon, šk. — V pondeljak (19.): Konrad, spoz.; Viktor, muč. — Prvi krajec. — Sulice izide ob 7. uri 5 min., zatonci ob 5. uri 23 min. — Toplotna včeraj ob 7. uri 5:5 stop., ob 2 uri pop. 11 stop.

Najnovejše vesti.

Poreč 16. (Posebno brz. por. „Ed.“) Posl. Flego hoče interpelovati vlado, toda predsednik ne dovoli prečitati interpelacije. Vladni komisar v svojem odgovoru na interpelacijo posl. Mandića priznava, da je bil res nekak neredit glede na razpis volitev v novi cestni odbor Pazinski. — Predlogi glede zgradnje železnice Trst-Poreč-Kanfanar bili so vsprejeti soglasno. Seja nadaljuje se zvečer.

Gorica 16. (Dež. zbor). V četrtek se je interpeloval je posl. Gregorčič o nedostatkih na srednjih šolah. Posl. Venutti predlagal je, da se imenuje posebna komisija, katera naj bi preiskovala nedostatke na srednjih šolah, kateri tičo menda v neprikladnih naučnih načrtih ter v prestogrem postopanju šolskega nadzornika L. Češanovskega. Galerija je ploskala temu predlogu; predsednik je pozval občinstvo na red. Posl. Gregorčič je

podpiral Venutijev predlog, vladni zastopnik pobjal je Venutijev napade. Konečno sprejme zbor soglašno predlog, da se imenuje v tej zadevi poseben preiskovalni odsek.

Praga 16. V razpravi proti „Omladini“ zaključeno je obravnavanje. Razsodba proglaša se v sredo, 21. t. m.

Dunaj 16. Vodstvo socijalističke stranke sklical je 20 delavskih shodov na 21. t. m., t. j. baš na dan pred odprtjem državnega zборa. Na dnevnem redu vseh shodov je splošno volilno pravo.

Trgovinski konzervari.

Budimpešta. Plenica za spomlad 7.33—7.34, za jesen: 7.66—7.67 Korusa 4.82 za maj; za junij 4.83 — Ores za spomlad 6.71—6.73.

Plenica nova ob 77 kil. f. 7.20—7.40, od 78 kil. f. 7.45—7.50, od 79 kil. f. 7.55—7.60, od 80 kil. f. 7.60—7.70, od 84 kil. for. 7.70—7.75, R. 8.60—8.80; ors za novi 6.70—7.20.

Jedem 6.65—9.15; prosa 4.80—4.80.

Silno ponudb pčenice, kako divlavo povpraševanje. Prodalo se je 40000 met. stot. ali po polnih in stalnih cenah. Vreme kako lepo.

New-York. Moka 2.15.

Praga. Norafinirani sladkor. Staleo. Februar 17.10. Marz 17.15. April 17.25.

Budimpešta. Spirit, 16.23—6.75.

Havrs. Kava Santos good average 102—, za junij 98— trg mirem.

Hamburg. Santos good average za mare f. 81.25, maj 79.75, september 78.50. Trg mirem.

Dunajsko boroža 16. februarjava 1896.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	98—	98—
v srebro	97.80	97.80
Avtrijska renta v slatu	190.30	190.05
v krohnah	97.55	97.40
Kreditne akcije	360.25	361—
London 10 Let.	126.40	125.40
Napolooni	9.94%	9.94
100 mark	61.25	61.25
100 italij. lire	43.83	43.80

SVOJI K SVOJIM!

Gostilna „Štoka“, starozasna pod imenom „Fabria“, v ulici „Slovenec“ v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat na dan tržno opredno mleko po 14 kr. liter neodređeno in v Št. Petra, svečka (tržna) smetana.

Mlečarna Frana Gržine in Št. Petra Notranjekom (Via Campanile v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat na dan tržno opredno mleko po 14 kr. liter neodređeno in Št. Petra, svečka (tržna) smetana.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni št. 1, imao trgov